

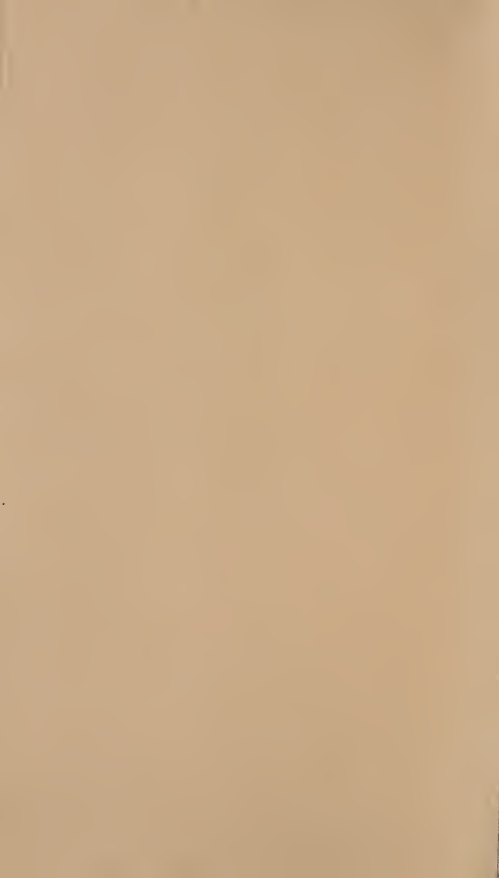
FOIRCEADUL
AITH-GHEARR
CHEASNUIGHE

GLASGOW 1776

ABS.1.205.031

11149/m352

LIBRARY OF SCOTLAND
1805

Foirceadul Aith-ghearr

C H E A S N U I G H E,

Air tus air na orducha le

MOI'-THIONNAN nan DIAGHAIRIBH ag
NIAR-MHANAISTER, ann an

S A S G A N;

Leis an d'aontuighe

ARD-SHEANNADH EAGLAISH na
H A L B A N N,

um a bhith na chuid eigin d'aon-mhodh Crabhuidh
eidir Eaglaisibh CHRIST ann sna trì RÌOGHACH-
DAIBH.

Air na churr an Gailic le Seannedh

E A R R A - G H A I D H E A L

agus anois chuid do mhearrachdaibh a Chlobhualaidh air
nan Leasacha chum maith Coitcheann GAIDHEAL-
FACHD ALBA. Clo bhuailt' sna Galic n' darra Uair.

ENTERED in STATIONER'S HALL.

odh-bhuailt' agus r'an Reic le ANNA ORR,
Leabhair-reiceadoir. Ann.

G L A S - G H O. M D C C L X X V I.

An A B C Rhomanach.

A a b c d e f g h i j k l m n o
p q r f s t u v w x y z &.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U
V W X Y Z &.

A a b c d e f g h i j k l m n o p q r f s t u v w x y z &.
Et sb sk sh st si fi fl ff fl fl ffi ffi fl.

An A B C Eideilteach.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z &.

A a b c d e f g h i j k l m n o p q r f s t u v w x y z &.
Et sb sk sb st si fi fl ff fl fl ffi ffi fl.

Na Bhuelibh.

Na Consonantaibh.

a e i o u y.

b c d f g h j k l m n p q r f s t v w x z.

Na Puinc.

, ; : . ? ! - (] § * † ‡ || ¶

Ab	eb	ib	ob	ub	Al	el	il	ol	ul
ac	ec	ic	oc	uc	an	en	in	on	un
ad	ed	id	od	ud	ar	er	ir	or	ur
af	ef	if	of	uf	as	es	is	os	us
ag	eg	ig	og	ug	at	et	it	ot	ut.

Leabhar aithb-gheàrr nan Ceist.

1. C. *CREUD is crìoch araid do'n Duine?*

F. Is i is crìoch araid do'n Duine Dia do Ghloracha, agus do Mhealtuin gu futhain.

2. C. *Creud i an Riaghail a thug Dia Dhuinne d'ar teagasg chum' sgu feadamaid eifin do ghloracha, agus do mhealtuin?*

F. Is e focall Dhe (ata air na churr fios ann a Scrioptuiribh an tfein-tiomnuidh, agus an Tiomna-nuadh) amhain is Riaghail Dhuinne d'ar teagasg chum' sgu feadamaid eifin do ghloracha, agus do mhealtuin.

3. C. *Creud ata na Scrioptuiribh gu h arraid ag teagasg?*

F. Ata na Scrioptuiribh gu h arraid ag teagasg, gach ni is coir do'n Duine chreidsin timchioll Dhe, agus an dleasdanas at Dia ag iarraidh air an Duine.

4. C. *Creud e Dia?*

F. Dia is Spiorad e, ata neimh-chrìoch-nuigheach, Bith-bhuan, neim-hchaochladach, ann na Bhith, a Ghliocas, a Chumhachd, a Naomhachd, a Cheartas, a Mhaith-eas, agus Fhirinn.

5. C. *An bheill tuille Dee ann ach a h aon?*

F. Ni bheill ach a h aon amhain, an Dia beo fìor.

6. C. *C'a lion Pearsa ata san Diadhachd?*

F. Ata trì Pearsa san Diadhachd, an t Athair, an Mac, agus an Spioradh-naomh: Agus an triarfa is aon Dia iad ionnan ann a natur, coimh-meas ann a Cumhachd, agus ann a Gloir.

7. C. *Creud iad orduighe De?*

F. Is iad, orduighe De a run-fìorruidhe, doreir Comhairle a thoille, leish an d'orduigh se ro'-laimh chum a ghloire fein, gach ni thig gu crìch.

8. C. *Cionnas ata Dia ag curr orduighe an gnìomh?*

F. Ata Dia ag curr orduighe an gnìomh ann oibrìbh an Chruthaigh, agus an Fhreas-dail.

9. C. *Creud is Obbair an Chruthaigh ann?*

F. Is i Obbair an Chruthaigh, Dia do dheanadh nan uile nithe do neimh-ni, le Focall a Cumhachd, ann feadh se laethe, agus iad uile ro-mhaith.

10. C. *Cionnas do Chruthaigh Dia an Duine?*

F. Do Chruthaigh Dia an Duine, Fear, agus Bean, do reir Ionhaigh fein, ann e-olas, Fìrinteachd, Naomhach, le uachdranachd os-cionn nan Creatuiribh.

11. C. *Creud iad Oibridh-freasdail De?*

F. Is iad Oibridh Freasdail De, gu bheill se ag coimhid, agus ag Riaghladh nan uille Chreatuiribh, le nan uille Ghniomharaibh, gu ro-naomha, ro-ghlic, agus gu ro-Chumhachdach.

12. C. *Creud e an gnìomh araid Freasdail do rinn Dia do thaoibh an Duine san staid ann do Chruthuicheadh e?*

F. Ant am do Chruthaigh Dia an Duine, do rinn se Coi'-cheangal beatha rifs, ag iar-ruidh umhlachd iomlan air mar Chumh-
nant; agus ag toirmisg Dho ni air bith ithe do Chraoibh Eolaish maith agus uilc, faoi Phein a Bhaish.

13. C. *An d'fhan air cead-sinsir ann san chead staid ann do Chruthuicheadh iad?*

F. Air bhith d'ar cead-sinsiribh air am fagail gu faoirse an toille fein, do thuitea-
dar o'n staid ann do Chruthuicheadh iad le peacadh ann aghaidh Dhe.

14. C. *Creud e Peacadh?*

F. Is e peacadh brisheadh Lagh Dhe.

15. C. *Gia e an Peacadh leish an do thuit air Cead sinsir o'n staid ann do Chruthuicheadh iad?*

F. Do b'e an Peacadh leish an do thuit air Cead-sinsir o'n staid ann do Chruthuich-

eadh iad, gu d'ith siad an meafs-toirmisgt'.

16. C. *An do thuit an Cinneadh daonna uille ann a Cead pheacadh Adhamh?*

F. O do bhith an Coi' cheangal air na dheanadh re Adhamh, ni amhain air a shon fein, ach ar-son a shliochd: Uime shin, an Cinneadh-daonna uille do thainic anuas uaidh, tre geinnilleacha gnathajcht', do pheacuidh iad ann-san, agus do thuit siad maille ris ann san chead-seachran.

17. C. *Creud i an staidh ann d'tug an leagadh ud an Cinneadh daonna?*

F. Do thug an leagadh ud an Cinneadh-daonna, gu staidh peacaidh, agus truaighe.

18. C. *Creud e peacadh na staidh sin ann do thuit an Duine:*

F. Trid an leagaidh ud, ata an Duine faoi chionta chead-pheacaidh Adhamh, faoi easbhuidh na cead-fhirinteachd, faoi thruailleachd a natuir gu h iomlan (d'on goir-rear gu Coitchean Peacadh-gein agus faoi gach uille Pheacadh-gnìomh ata ag geintin uaidhe shin.

19. C. *Creud e truaighe na staidh skin ann do thuit an Duine?*

F. Trid an leagaidh ud, do chaill an Cinneadh-daonna uille an co'-chomunn re Dia, ataid faoi Fheirg agus Mhallacha Dhe

agus mar shin, ataid faoi gach uille thruaighe san bheathuidhs', fo'n Bhas fein, agus faoi Phiantaibh Ifrionn gu siorruidhe.

20. C. *And'fhag Dia an Cinneadh-daonna uille do bhi cailte ann staidh peacaidh agus truaighe?*

F. Air tagha do Dhia da ghean maith fein, roimh thoiseach an t shaoghail, cuidid eigin do na Daoine chum na beatha-suthain, do rinn se Coi'-cheangal-grasa reu, d'an Saoradh O staidh an Pheacaidh, agus na Truaighe, agus d'an tabhairt gu staidh Slanuighe trid Fearfaoruidh.

21. C. *Gia e is Fear saoruidh do Phobull taghta De?*

F. Is e is aon Fhear-saoruidh do Phobull taghta De, an Tighearna Iosa Criost amhain, neach air bhith dho na Mhac Siorruidhe do Dhia, do rinneadh e na Dhuine agus mar-sin ata se ag fantain na Dhia, agus na Dhuine, ann da Natur eidir-dheallicht agus ann aonphearsuin am feast.

22. C. *Air bhith do Chriost na Mhac do Dhia, cionnas do rinneadh e na Dhuine?*

F. Do rinneadh Criost Mac Dhe na Dhuine, le Corp-fior, agus anam-riafonta do ghabhail chuige fein, air bhith dho le Cumhachd an Spiorad-naoimh air na ghab-

hail am Broinn Mhuire na h Oighe, agus air a bhreith le, gidheagh a feugmhais peacaidh.

23. C. *Cia iad na h Oifigeada a ta Criost ag curr an gnìomh mar air Fear Saoruide ne.*

F. Ata Criost mar air Fear-Saoruidh-ne ag curr an gnìomh Oifigeada Faidh, Sagairt, agus Riogh, araon ann staid an Irishliche, agus an Arduiche.

24. C. *Cionnas ata Criost ag curr Oifig Faidh an gnìomh?*

F. Ata Criost ag curr Oifig Faidh an gnìomh, ann toill De chum air Slanuirge fhoilseacha dhuian, le na Fhocall, agus le na Spiorad.

25. C. *Cionnas ata Criost ag curr Oifig Sagairt an gnìomh?*

F. Ata Criost ag curr Oifig Sagairt an gnìomh, ann e-fein do thabhairt suas aon-uair na iobairt do dhioladh Ceartaish De; agus do dheanadh air reitigh re Dhia; agus ann gnath-eidir-ghuidhe do dheanadh air ar-foinne.

26. C. *Cionnas ata Criost ag curr Oifig Riogh an gnìomh?*

F. Ata Criost ag curr Oifig Riogh an gnìomh, le finne do cheansacha dho fein,

do riaghladh, agus do sheaffamh, agus le cosg do churr air na h uillidh is naimhde dho-san agus Dhuinne.

27. C. *Gia iad na nithe ann an roibh Crìost air na Irisbleacha?*

F. Do bhi Chrìost air na Irisbleacha ann a bhith air a bhreith, agus shìn ann a staid isheal, air na dheanadh fo'n Lagh, ag doll fo gach truaighe na beathasa, fo fheirg Dhe, agus fo Bhas malluicht' na Croiche, ann a bhith air na adhlacadh, agus ag fuirreachd fo Chumhachd an bhaish re seall.

28. C. *Gia iad na nithe ann a roibh Crìost air na Ardacha?*

F. Do bhi Chrìost air na Ardacha ann a aish-eirigh O na Marbhuibh air an treas la, ann a dholl suas air Neamh, ann a shuidhe air Deas-laimh Dhe an Athair, agus ann a theachd do thabhairt breitheamhnas air an t shaoghal ann san la-dheirreanach.

29. C. *Gionnas atamaid air 'nar deanadh ann 'nar luchd Co' pairt d'on t saoirse do choissin Crìost?*

F. Atamaid air 'nar deanadh ann 'nar luchd Co'-pairt d'on tsaoirse do choissin Crìost, leish an t saoirse shìn a churr rinne gu h eifeachdach le na Spiorad naomha-san.

30. C. *Cionnas ata an Spiorad ag curr rinne na saoirse shin do choifsin Criost?*

F. Ata an Spiorad ag curr rinne na saoirse shin do choifsin Chrìost, le Creiddeamh oibreacha ionnain leish an bheill se 'gar Coi cheangal re Criost ann air Gairm eifeachdach.

31. C. *Creud is Gairm eifeachdach ann?*

F. Is Gairm eifeachdach ann, obbair Spioraid De, leish an bheill se 'gar fagail ris ionnain fein am peacadh, agus truaighe, ag Soilseacha air 'nintinneadh ann eolas Chrìost, ag ath-nuadhacha air toille, agus air a lorg shin 'gar deanadh deonach agus commasach air losa Criost a dhlu-ghathail chugain, mar ata se air na thairgse dhuinn' gu saor ann san t foisgeul.

32. C. *Cia iad na Sochair ata an druing ata air nan Gairm gu h Eifeachdach ag faghail san bheathuidhs'?*

E. Is fiad na sochair ata an druing shin ag faghail san bheathuidhs', Firinneacha, Uchdmhacachd, agus Naomhacha; agus gach uille Shochair ata ag fruthagh uatha san bheathuidhs'.

33. C. *Creud is Firineacha ann?*

F. Is e Firinneacha guiomh saor ghrafa

De, leish a bheill se ag maitheamh dhuinn air 'nuille pheacaidh, agus ag gabhail rinne mar Fhirinnibh ann na fhianaish fein, agus shin amhain ar-fon Fhirinteachd Chrìost air na mheas dhuinne, agus air a ghabhail chugian le Creiddeamh amhain.

34. C. *Creud is Uchd-mbacachd ann?*

F. Is i an Uchd-mbacachd, gnìomh faorghrafa De, leish an bheill Sinn air ar ghabhail ann aireamh Chloinne De, agus leish an bheill coir againn air gach uille Shochairibh, agus urram a bhuinneasdoibh,

35. C. *Creud is Naomhacha ann?*

F. An Naomhacha is obair faor-ghrafa De e, leish an bheill finne air ar 'n ath-nuadhacha san Duine gu h iomlan do reir Fioghrach Dhe, agus air ar-deanadh com-masach ni is mo, agus ni is mo, chum basacha do pheacadh, agus chum bhith beo do'n Fhirinteachd.

36. C. *Creud iad na Sochair ata ann san bheathuidhs' ann a Co' chuiddeachd, no ag fruthagh o'n Fhirinneacha, o'n Uchd-mbacachd, agus o'n Naomhacha?*

F. Is iad na Sochair ata san bheathuidhs' ann a Co'-chuiddeachd no ag Sruthagh ua-

cha fhin, dearbh-beachd air Gradh Dhe, Siothchaint Coguis aobhneas san Spiorad-naomh, fas ann a Grafa, agus buan-mhair-reachduin ann, gu teachd na criche deir-reannaich.

37. C. *Creud iad na Sochair ata na Creidmhigh ag faghail O Chriost, re h am an baish?*

F. Ata Anamanna nan Creidmheach re h'am an baish, air an deanadh foirfe ann a Naomhachd, agus air ball ataid ag doll chum-Gloire, agus air bhith do'n Corpaibh Sior-cheangailt' re Criost ni'd comhnuidh ann nan Uaighibh gu nuig an-ash-eirigh.

38. C. *Creud iad na Sochair ata na Creidmhigh ag faghail O Chriost ann san aish-eirigh?*

F. Ann san aish-eirigh, air bhith do na Creidmhigh air an dufgadh afs an Uaighibh ann an Gloir, bithigh siad air an aithneacha gu follash, agus air an lan shaoradh ann la bhreitheambais, agus air an deanadh uillebheannuicht' ann an Dia lan-mhealtuin gu Siorruidhe,

39. C. *Creude an Dleasdanas ata Dia ag iar-ruidh air an Duine?*

F. Is e an Dleasdanas ata Dia ag iar-ruidh air an Duine, umhlachd da thoill ata air na foilseacha.

40. C. *Creud i an Riaghail umhlachd a thug Dia do'n Duine air thoiseach?*

F. Do bi an Riaghail umhlachd a thug Dia do'n Duine air thoiseach, Lagh na Modhannaibh.

41. C. *Cia e an t aite ann a bheill an Lagh' na Modhannaibh air na churr fios gu haith ghearr iomlan?*

F. Ata an Lagh' na Modhannaibh air na churr fios gu haith-ghearr iomlan, ann 'sna deich Aitheantaibh.

42. C. *Creud is fuim do na deich Aitheantaibh?*

F. Is i is Sum do na deich Aitheantaibh, an Tighearna air Dia do ghradhacha le air 'n uille Chroidhe, le air 'n uille Anam, le air 'n uille Neart, agus le air 'n uille Intinn, agus air Coimhearfan do ghradhacha mar finn-fein.

43. C. *Creud is Reamh radh do na deich Aitheantaibh?*

F. Ata Reamh-radh nan deich Aitheantaibh, air na churr fios ann sna briathraibhs' (is mishe an Tighearna do Dhia, neach a thug thuffa afs Tallamh na Heiphte, agus afs l'ighe na daoirse.)

44. C. *Creud ata Reamh radh nan deich Aitheantaibh ag teagasg Dhuinne?*

F. Ata Reamh-radh nan deich Aitheantaibh ag teagasg Dhuinne, do bhri gur e Dia is Tighearna ann, agus gur e is Dia, agus is Fear-faoruidh Dhuinne, uime shin gu bheill a dh'fhiache oirne uille Aitheantaibh-fan do Coimhid.

45. C. *Cia i an chead Aithne?*

F. Is i an chead Aithne (na biodh Dee eille agat ann am fhianaishe.)

46. C. *Cread ata air na iarruidh san chead Aithne?*

F. Ata an chead Aithne ag iarruidhe, oirne, aithneacha, agus aidmheil, gur e Dia amhain an fìor-Dhia, agus gur e air Diaine e, agus sinne adhradh, agus Gloir do thabhairt Dho da reir-shin.

47. C. *Creud ata air na thoirmisg san chead Aithne?*

F. Ata an chead Aithne ag toirmisg, an Dia fìor do sheanadh, no an t Adhradh, agus anr Ghloir a dlilighear Dho-fan do leiginn tharruinn, no an tabhairt d'aon neach eille.

48. C. *Creud ata air na teagasg Dhuinne gu senraicht' ann sna briathraibhs' san chead Aithne (am fhianaishe.)*

F. Ata na briathrasa san chead Aithne

am fbianaishe) ag teagasg Dhuinne, gu bheill Dia do chi na h uille nithe, ag tabairt airre do'n pheacadhsa, iodhon, Dia air bith eille do bhith againn, agus ag bheill se ro dhiombach dheth.

49. C. *Creud i an dara Haithne?*

F. Is i an dara Haithne, (Na dean dhuit fein lomhaigh ghrabhailta, no aon-fhioghair nithe ata thuas air Neamh, no air T'allamh a bhofs, no san uisge so Thallamh, na geillse dhoibh, agus na dean feirbhis dhoibh, oir mishe an Tighearna do Dhia, is Dia eud mhor mi leannas aingid beachd nan Athraibh air an Cloinn, gu nuige an treas no an ceathramh ceim no glun-geiniligh, air an droing fhuaitheachas-mi, agus ag foilfeacha trocair do mhiltibh do'n droing a ghradhuicheas mi, agus a choimhdeas m' Aitheantaibh.)

50. C. *Creud iarrar san dara Haithne?*

F. Ata an dara Haithne ag iarruidh, gach uille ghna Adhruidh, agus orduighe Dhiadhaigh, do iarr Dia ann na Fhocall, do ghabhail chugain, do conbhail, agus do choimhid gu glan iomlan.

51. C. *Creud ata an dara Haithne ag toirmisg?*

F. Ata an dara Haithne ag toirmisg, adhradh do Dhia trid lomhaigh, no air mhodh air bith eille, nach bheill orduicht' ann a Fhocall fein.

52. C. *Creud iad na Riasoin ata ceangailte ris an dara Haithne?*

F. Is iad na Riasoin ata ceangailte ris an dara Haithne, ard-uachdranachd Dhe os air cionn, an t-shealbh-choir ata aig ionnuin, an Gradh-laste, agus eud ata aige da Ad-bradh fein.

53. C. *Cia i an-treas Aithne?*

F. Is i an treas Aithne, (Na tabhair Ainm an Tighearna do Dhia an diamhanas: oir ge b'e bheirreas ainm an diamhanas, ni bu neimh-chionteach ann a fianais an Tighearna e, no ni a meas an Tighearna neimh-chionteach e.)

54. C. *Creud iarrar san treas Aithne?*

F. Ata an treas Aithne ag iarruidh, gnatheacha naomha urramach do dheanadh, air Ainmibh, Tiodolaibh, Orduighe, Briathraibh, agus Oibrichibh Dhe.

55. C. *Creud ata air na thoirmisg san treas Aithne?*

F. Ata an treas Aithne ag toirmisg mi'-naomhacha, no mi'-ghnathacha air bith do dheanadh air aon-ni leish an bheill Dia ga fhoilseacha fein.

56. C. *Cia e an Riason ata air na cheangal ris an treas Aithne?*

F. Is e an Riason ata air na cheangal ris an treas Aithne, ge gu feadfuidh luchd bris-

eadh na Haithnes' doll saor O dhioghaltas do thaoibh Dhaoine, gidheadh ni fhuilling an Tighearna air Diaine dhoibh doll afs O a cheart-bhreithe amhnas fein.

57. C. *Cia i an ceathramh Aithne?*

F. Is i an ceathramh Aithne, (Cuimhnigh la na Saboid choimhid naomha; ann se laithibh dean h obhair, agus h uille shaothair, ach is e an seachda la, Saboid an Tighearna do Dhia; na dean aon obhair san la shin, thu fein, no do Mhac, no h Inghin, h Oglach, no do Bhan-oglach, no h ainmhidhe no do Choigreach ata an faobh a stigh do d'dhoirsibh: oir ann se laithibh do rinn an Tighearna Neamh agus Tallamh, an Fhairge, agus gach ni ata ionta, agus do ghabh se comhnuidh an seachda la; uime shin do bheannuigh an Tighearna la na Saboide, agus do naomhuigh se e.)

58. C. *Creudiarrar san cheathramh aithne?*

F. Ata an ceathramh Aithne ag iarraidh, coimhid naomha do dheanadh do Dhia air na trathaibh fuidhicht' do dhorduigh se ann na Fhocal, gu sonraichte aon la iomlan do na, seachd laithibh, chum a bhith na Shaboid naomh dho fein.

59. C. *Cia e an la do na seachd laithibh a dhorduigh Dia bhith na Shaboid gach Seachduin?*

F. O thoiseach an t shaoghail a nuas gu nuig aish-eirigh Chroist dhorduigh Dia

an feachda la do bhi na Shaboid gach feachduin; agus a riamh O shin a leath, an cead la do'n t sheachduin a dh'fhantain, agus do ghnathacha gu deirreadh an Domhain chum a bhi na Shaboid do na Croistuibh.

60. C. *Gionnas is coir ant Saboid do naomhacha?*

F. Is coir an t faboid do naomhacha, le tamh naomha do ghabhail re fadd an la shin gu h iomlan, agus shin fos O ghnotheuichibh saoghalta, O aigher agus sugradh ata ceadduichte air laithibh eille, agus an uille aimsir shin do bhuilleache re oibrigh-Crabhuidh gu diamhair, agus gu follais, leath a muigh do'n mhead is ata iomchuidh re na chaitheamh re h oibriba na h eigin, agus na trocaire.

61. C. *Creud ata air an thoirmisg san cheathramh aithne?*

F. Ata an ceathramh Aithne ag toirmisg mi'-naomhacha na Saboide le diamhanas, agus neimh-churam ann oibrigh an la shin, no fos le smuaintaibh, briathraibh, no gníomharaibh neimh-fheiméil timchioll ghnóthuicheadh Saoghalta, no re aigher agus Sugradh.

62. C. *Cia iad na Riasoin ata ceangailte ris an cheathramh aithne?*

F. Is iad na Riasoin ata ceangailte ris an heathramh Aithne, Dia do bhith ag ceada-cha Dhuinne, se laithe do'n t sheach-
uin d'ar gnothuichibh fein, agus ag agradh oir airighte dho fein air an t Sheachda la;
agus an Eifempleir do thug se fein uaidhe,
agus gu do bheannuigh se la na Saboide.

63. *C. Cia i an Cuigeadh aithne?*

F. Is i an Cuigeadh aithne, (Tabhair onoir do athair, agus do d' Mhathair : chum gu sinfichte o laithe air an Fhearran do bheir an Tighearna a Dhia dhuit.)

64. *C. Creud iarrar san chuigeadh aithne?*

F. Ata an cuigeadh Aithne ag iarruidh, an onoir do choimhid, agus an dleasdanas do Choi'-lionadh, ata dh'fhiacha do thabhairt do gach aon-neach a lorg an Inmhe, agus an daimhe da cheile fa-leath, mar ataid ann airde, no 'n ishle, no ann a Coi'-meas nmhe.

65. *C. Creud ata air na thoirmisg chuigeadh aithne?*

F. Ata an cuigeadh Aithne ag toirmisg, ni air bith do dheanadh ata an aghaidh na onoir, agus an dleasdanas, a bhuinneas do gach aon-neach a lorg an Inmhe, agus an daimhe fa leath da cheile.

66. C. *Creud e an Riason ata ceangailte ris an chuigeadh aithne?*

F. Is e an Riason ata ceangailte ris an chuigeadh Aithne, gealladh air sonnas, agus Saoghal fadda do uille luchd coimhid na Haithnese, da reir mar thig shin le Gloir Dhe, agus a maith fein.

67. C. *Gia i an Seisfadh aithne?*

F. Is ian Seisfadh aithne, (Na dean marbhadh.

68. C. *Creud iarrar son t seiseadh aithne?*

F. Ata an seiseadh Aithne ag iarruidh gach uille dhicheall dlihgheach do dheanadh chum air 'n anam fein, agus Anama dhaoine eille do choimhid.

69. C. *Creud ata air na thoirmisg san t seiseadh aithne?*

F. Ata an Seiseadh Aithne ag toirmisg air 'n Anam do bhuinn affain fein, no afeir Coimhearsain gu h e-coireach: agus gach uille nithe a chuiddeachas shin do dheanadh.

70. C. *Gia i an Seachdamh aithne?*

F. Is i an Seachdamh aithne, (Na dean adhaltrannas.)

71. C. *Creud iarrar san t seachdamh aithne?*

F. Ata an Seachdamh Aithne ag iarruidh, coimhid do bhi againn air ar Geanmnuigheachd fein, agus Geanmnuigheachd

ir Coimhearfain, ann air Croidhe, ann air
 Taint, agus ann air Beufaibh.

72. C. *Creud ata an Seachdamh aithne ag toir-
 misg?*

F. Ata an Seachdamh Aithne ag toir-
 misg, gach uille Smuainteacha, Briathar,
 agus Gniomh neimh-gheaninnuighe.

73. C. *Cia i an t Ochdamh aithne?*

F. Is i an t Ochdamh Aithne, (Na dean
 goid.)

74. C. *Creud iarrar san Ochdamh aithne?*

F. Ata an tochdamh Aithne ag iarruidh,
 gach cuiddeacha laghail do dheanadh, chum
 air Saibhreas Soaghalta fein, agus Saibhreas
 Dhaoine eille, no churr air aghaidh.

75. C. *Creud ata air na thoirmisg san Och-
 damh aithne?*

F. Ata an t Ochdamh Aithne ag toir-
 misg, gach ni air bith a bhacas air Saibh-
 reas Saoghalta fein, no Saibhreas air Co-
 imhearfain gu he-coireach.

76. C. *Cia i an naoiamh aithne?*

F. Is i an naoiamh aithne, (Na dean fia-
 naish bhreige ann aghaidh do Choimhear-
 fain.)

77. C. *Creud iarrar san naoiamh aithne?*

F. Ata an naoiamh aithne ag iarruidh,

an fhirinn eidir Duine is Duine; agus air deagh-ainm fein, agus air deagh-ainm air Coimhearsain do sheaffamh, agus shin gu fionraicht' ann fanaish do dheanadh.

78. C. *Creud ata air na thoirmisg san naoiamh aithne?*

F. Ata an naoiamh Aithne ag toirmisg, gach ni ata ag curr leath-trom air an fhirinn, no ni e coir air ar deagh-ainm fein, no deagh-ainm air Coimhearsain.

79. C. *Cia i an Deicheamh Aithne?*

F. Is i an Deicheamh Aithne, (Na smuain dhuit-fein Aroish, no teach do Choimhearsain na smuain dhuitfein Bean do Choimhearsain, no Oglach, no Bhean-oglach, no Dhamb, no Affail, no aon-ni eille bhuinneas do d' Choimhearsnach.

80. C. *Creud iarrar san Deicheamh Aithne?*

F. Ata an Deicheamh Aithne ag iarraidh oirn, bhith lan toilichte le air staidh fein, maille re fonn ceart agus intinn-sheirceil do bhi ionnuin dar Coimhearsain, agus do gach uille ni bhuinneas duo.

81. C. *Creud ata air na thoirmisg san Deicheamh Aithne?*

F. Ata an Deicheamh Aithne ag toirmisg, gach tallach air ar staidh fein, gach

doillicheas, agus farmad re maith air Coimhearfaín, gach togra, agus miann ain-cneast, chum aon-ni d'am bi aige.

82. C. *An bheill neach air bith commasach air Aitheantibh Dhe do choimhid gu foirse?*

F. Ni fheadar le aon-neach nach bheill ach na Dhuine amhain, O chead thuittin air sinfir, Aitheanta Dhe do choimhid gu foirse san bheathuidhs', ach ata siad gach la ga'm brisheadh ann smuaintibh, ann Focall, agus ann gnìomh.

83. C. *An bheill gach uille bhrisheadh an lagh coi'-meas ann uambarachd?*

F. Ata cuid do pheacaidh ionta fein, agus do bhri moran do nithe ata ga'n antromacha, ni is uamhaire na cheile ann fianais Dhe.

84. C. *Creud ata gach aon-pheacadh ag toiltin?*

F. Ata gach aon-pheacadh ag toiltin Feirg, agus Mallacha Dhe, araon san bheathuidhs', agus san bheathuidh ata chum teachd.

85. C. *Creud ata Dia ag iarruidh oirne chum 'sgu feadamaid tearnadh O na Fheirg, agus O na Mhallacha san a thoill sinne thaoibh air peacaidh?*

F. Chum tearnad O Fheirg, agus O Mhallacha Dhe a thoill sinne ar-son air pea-

caidh, ata Dia ag iarraidh oirne Creiddeamh ann Iosa Criost, Aithrighe chum na beatha, maille re gnathacha dicheallach do dheanadh air na Meadhonaibh ata ann leath a muigh, leish an bheil Criost ag co'pairteacha rinne sochair na soirle.

86 C. *Creud is Creiddeamh an Iosa Criost ann?*

F. Creiddeamh an Iosa Criost, is Grasflainteil e leish an bheil sinne ga ghabhailfan, agus 'gar focracha fein air-fan na aonar chum flainte, mar ata fe air na thairgse Dhuinne fan t soifgeul.

87. C. *Creud is Aithrighe chum na beatha ann?*

F. Aithrighe chum na beatha, is Grasflainteil i, leish an bheil an Peacach (air mo-thacha dho gu cheart da pheacadh fein, agus do throcair Dhe ann an Criost) le doillicheas, agus le fuath a pheacaidh, ag iompodh uatha gu Dia, le lan run, agus gna-thairgse nuadh-umhlachd a thabhairt dho.

88. C *Creud iad na Meadhoin o'n leath a muigh, leish an bheil Criost ag co'-pairteacha rinne sochair na saoirse?*

F. Is iad na Meadhoin shin, orduighe Chrìost gu haraid an Focall, Sacramaintibh, agus Urnuighe: Ata gu h ullidh air an

deanadh eifeachdach chum Slainte do na Daoine taght.

89. C. *Cionnas ata an Focall air na dheanadh eifeachdach chum Slante?*

F. Ata Spiorad Dhe ag deanadh leabhoireachd an Fhocaill, ach gu haraid a Shearmonacha na Mheadhon eifeachdach chum Peacacha fhagail rifs, agus da'n iompoth, agus da'n togbhail suas ann an Namhachd, agus an co'-fhurtachd trid Creidigh chum Slainte.

90. C. *Cionnas is coir an Focall do leabhadh, agus do eisteachd, chum 'sgu biodh se eifeachdach chum Slainte?*

F. Chum 'sgu deanta an Focall eifeachdach chum Slainte, is feimeil Duinne airre do thabhairt dho le ullamhacha, le Urnuighe, agus le dicheall; a ghabhail chuchugain le Creiddeamh, agus Gradh, a churr an taisge ann air Criodheacha agus a churr an gnìomh ann air beathuidh.

91. C. *Cionnas ata na Sacramaintibh air nan deanadh na Meadhoin eifeachdach chum Slainte?*

F. Ata na Sacramaintibh air nan deanadh eifeachdach chum Slainte, ni h ann O briogh air bith ata ionta fein, no fan ti do ni am frith-eola, ach trid beannacha Chrìost amhain, agus oibreacha a Spioraid-

fan, fan droing a ghabhas chuca iad le Creidamh.

92. C. *Creud is Sacramaint ann?*

F. An t Sacramaint, is ordughadh namomha le Criost i, ann a bheill Criost, agus fochair Chumhnanta nan gras, air an taisbeannadh, agus air an Seulacha, agus air nan curr rifs na Creidmhigh le Comhar-aibh corpora so-fhaicfin.

93. C. *Cia iad Sacramaintibh an Tiomna nuaidh?*

F. Is iad Sacramaintibh an Tiomna-nuaidh, Baisteadh, agus Suippeir an Tighearna.

94. C. *Creud is Baisteadh ann?*

F. An Baisteadh is Sacramaint e, ann a bheill ionlaid le huifge, ann an ainm an Athair, an Mhic, agus an Spioraid-naoimh, ag ciallacha, agus ag feulacha, gu bheill sinne air ar fuidheacha ann an Criost, agus ann air luchd co'-pairt do Shochairibh Chumhnant nan Gras, agus ag feulacha fos air Boid gur leith an Tighearna finn.

95. C. *Cia do'n coir am Baisteadh do fhritheoladh?*

F. Ni an coir am Baisteadh do fhritheoladh, d'aon neach ata an taobh a muigh

do'n Eaglais fhaicfinnich, no gu'n aidmhigh iad an Creiddeamh ann an Criost. agus an Uumhlachd dho, ach is coir Naoidheanna na droinge, ata na'm buill do'n Eaglais fhaicfinnich, do bhaisleadh.

96. C. *Creud i Suipeir an Tighearna?*

F. Suipeir an Tighearna is Sacramaint i, ann a bheill bas Chriost air na fhoil-seacha, le arran, agus fion do thabhairt, agus do ghabhail do reir orduighe fein, agus an droing a ghabhas chuca guth iomchuidh iad, ata siad (ni air mhodh feolmhar, ach) trid Creiddigh, air an deanadh nan luchd co'-pairteach da Chorp agus da fhuill san, le uille Shochairibh, chum an altrum, agus am fas an Gras.

97. C. *Creud is feimeil do'n droing sbin a dheanadh, leish am baill Suipeir an Tighearna do ghabhail gu h iomchuidh?*

F. Is feimeil dhoibh iad-fein a cheasnacha ann nan Eolas, chum aithne do dheanadh air Chorp an Tighearna, ann nan Creiddeamh, chum beatha an Anama dotharraing as, ann nan Aithreachas, nan Gradh, agus nan nuadh-umhlachd, D'egal, air teachd dhoibh gu neimh-iomchuidh gu'n itbhid, a-

agus gu n' olfuid Breitheamhnas dhoibh fein.

88. C. *Creud is Urnaighe ann?*

F. Is i is Urnaighe ann, tabhairt suas air 'n Athchuinge do Dhia, ga iarruidh nithheanna do reir a thoill ann an Ainm Chríost, ag aidmheil air peacaidh, agus ag tabhairt buidheachas dho ar-son a Thiolaicaibh.

99. C. *Creud i an Riaghail a thug Dia Dhuinne d'ar Seoladh ann an Urnaighe do dheanadh?*

F. Ata focall Dhe gu h uillidh ga'r Seoladh ann an Urnuighe do dheanadh, ach is i an Riaghail Shonraicht' a sheolas sinn, an Fhoirm Urnuighe shin do theagasg Críost da Dheifsciopla da'n goirrear gu coit-cheanna Urnuighe an Tighearna.

100. C. *Creud ata Reamh-radh Urnuighe an Tighearna ag teagasg Dhuinne?*

F. Ata Réamh-radh Urnuighe an Tighearna (*Iodhon air 'n Athair ata air Neamb*) ag teagasg Dhuinne, teachd an fogasg do Dhia le gach uille urram naomba agus muinghin, mar Chloinn chum an Athair, ata comma'ach, agus ullamh d'ar cuiddeacha; agus gu'r coir guidhe dheanadh maille re Daoine eille, agus air an son.

101. C. *Creud ata sinn ag guidhe san chead Iartas?*

F. San chead Iartas, (*Iodhon gu ma beannuicht' h Ainmfe*) ata finn ag guidhe gu ma toill le Dia finne, agus daoine eille no dheanadh commasach air e-fein do ghloracha anns gach aon-ni leifh an bheill fe ga fhoilfeacha fein Dhuinn, agus gu ma toill leifh gach ni do Shuidheacha, agus orducha chum a Ghlore fein.

102. C. *Creud ata finn ag guidhe san dara Iartas?*

F. San dara Iartas, (*Iodhon gu tigeadh do Rioghachd-sa*) ata finne ag guidhe Dhe, Rioghachd an Aibhfeir do fgrioss, agus Rioghachd nan Gras do mheadacha, finne agus Daoine eille do tharraing da h ionfuidhe, agus do choimhid inte, agus Rioghachd na Gloire do luathacha.

103 C. *Creud ata finn ag ghuidhe san treas Iartas?*

F. San treas Iartas, (*Iodhon, Deantar do thoillse air an Tallamb mar nithear air Neamb*) atamaid ag guidhe Dhe, finne do dheanadh commasach, agus deonach le na Ghras, chum eolas a ghabhail air a thoill fein, do bhith freagrach, agus umhal dith anns gach aon ni amhuil mar ata na h Aingil air Neamb.

104. C. *Creud ata sin ag guidhe san cheathramh Iartas?*

F. San cheathramh Iartas, (*Iodhon, tabhair dhuinn an diugh air 'n Arran laitheil*) ata sinn ag iarraidh gu fuighmid do shaorthoir-bheartas Dhe, Rann chuimseach do nithibh maith na beathasa, agus gu mealam-aid a bheannacha fein maille reu.

105. C. *Creud ata sinn ag guidhe san chuigeadh Iartas.*

F. San chuigeadh Iartas, (*Iodhon, agus maith dhuinne air fiacha, ambluidh mar mhaid-mid d'ar Feicheannaibh*) atamaid ag guidhe Dhe maitheamhnas do thabhairt dhuinn gu saor ann air 'n uille pheacaidh ar-son Chrìost: agus is moid air misneach sho iarraidh, gu bheillmid air ar nearteacha trid a Ghras-san, ann a maitheamhnas do thabhairt do dhaoine eille o air Croidhe.

106. C. *Creud ata sinn ag guidhe san t tseifeadh Iartas?*

F. San tseifeadh Iartas, (*Iodhon, agus na leig am buairreadh sin, ach saor sinn o olc*) ata sinn ag guidhe Dhe air coimhid o bhith air ar buairreadh chum peacaidh: No air conbhail suas, agus air saoradh an tam do bhuirrear sinn.

107. C. *Creud ata Co'-dhunadh Urnuighe an Tighearna ga theagasg dhuinne?*

F. *Ata Co'-dhunadh Urnuighe an Tighearna, (Iodhon, oir is leatsa an Rioghachd, agus an Chumbachd, agus an Ghloir, gu siorruidhe, Amen.) ag teagasg dhuinne misneach ann Urnuighe do ghabhail o Dhia amhain, agus ann air 'n Urnuighe eifin do mbolladh: le Rioghachd, Cumhachd, agus Gloir do thabhairt dho, agus mar fianais air ar Miann, agus air dearbh beachd ann eisteachd faghail, deirmid, Amen.*

Na deich Aitheantibh.

EXOD. XX.

DO labhair Dia na Briathar a fho, u lle ag radh, is mishe an Tighearna do Dhia, an neach a thug thuffa a mach as Tallamh na Heiphte, agus as Tigh na daoirse.

I. Na biobh Dee air bith eille agat ann an fhianaishe.

II. Na dean dhuit fein Iomhaigh ghrabhalta, no aon fhoghair nithe ata shuas air Neamh, no air Tallamh a bhoss, no san Uisge faoi Thallamh, na geillse dhoibh, agus na dean Seirbhis dhoibh: Dirs mishe an Tighearna do Dhia, is Dia eud-

mhor mi, leannas Aingidhachd nan Athraibh air an Cloinn, gu nuige an treas no an an ceathramh ceim, no glun-geiniligh, air an droing fhuathuicheas mi, agus ag foilseacha trocair do mhiltibh do'n droing a ghradhuicheas mi, agus a choimbdeas m'Aitheantaibh.

III. Na tabhair ainm an Tighearna do Dhia an diamhanas: Oir ge b'e bheirreas ainm an diamhanas, ni bu neimh-chiontach ann a fianais an Tighearna e, agus ni a meafs an Tighearna neimh-chiontach e.

IV. Cuimhnigh la na Saboide choimhid naomha: Ann se laithibh dean hobhair, agus huille Shaothair, ach is e an seachda la, Saboid an Tighearna do Dhia; na dean aon obhair fan la shin, thu fein, no do Mhac, no h Inghin, h Oglach, no do bean-oglach no h ainmhidhe, no do Choigreach ata an taobh a stigh do d'dhoirfih: Oir ann se laithibh do rinn an Tighearna Neamh agus Tallamh, an Fhairge, agus gach ni ata ionta, agus do ghabh se comhnuidh an seachda la; uime shin do bheannuigh an Tighearna la na Saboide, agus do naomhuigh se e.

V. Tabhair onoir do t Athair, agus do d'Mhathair, chum gu Sinfichte do laithe air an Fhearran do bheir an Tighearna do Dhia dhuit.

VI. Na dean marbhadh.

VII. Na dean Adhaltrannas.

VIII. Na dean Goid.

IX. Na dean fianais bhreige ann aghaidh do Choimhearfain.

X. Na smuain dhuit-fein Araois, no teach do Choimhearfain, na smuain dhuitfein Bean do Choimhearfain no Oglach, no Bhean-Oglach, no Dhamb, no Affail, no aon-ni eille bhuinneas do d' Choihearfnach.

Urnuighe an Tighearna.

AR n Athair ata air Neamh gu ma bean- nuicht' t ainm, gu tigeadh do Rioghachd, gu deantair do thoill air Tallamh mar ata i air Neamh, thoir dhuinn an diugh ar n Arran laitheil, agus maith dhuinn air fiacha, mar mhaitheas sinn d'ar feicheannaibh, agus na leig ann am buairreadh sinn, ach faor sinn o Olc: Oir is leats' an Rioghachd, agus a Chumhachd, agus a Ghloir gu siorruidhe. *Amen.*

A Chreid.

CREIDDIM ann an Dia an t Athair uille chumhachdach, Cruthai'-fhear Neamh agus Tamhann: Agus ann an Iosa Criost aon-Mhac-san, air Tighearna, neach do ghabhadh leith an Spiorad-naomh, do

rugadh le Muire Oighe, do fhuilling baish
 faoi Phontius Philait, do cheusadh do fhuair
 bas, do Adhlacadh, do chaidh fios ann
 Ifrionn, do erigh air an *treasla ona
 marbhaibh, do chaidh suas air
 Neamh, do shuigh air deas-'aimh Dhe an t Athair uille-chum
 hachdach; as fhin do thig se thabhairt
 breitheamhnas air bheothaibh, agus air
 mharbhaibh: Creiddim ann san spiorad-
 naomh: gu bheill Eaglais naomha gu h-
 uillidh ann, Co'-chommun nan naoimh,
 Maitheamhnas nam peacaidh, Aish-eirigh
 na-Colla, agus a Bheatha-shuthain. *Amen.*

* D'fhuirrig se ann
 staid na marbh, agus
 faoi chumhachd a bhaish
 gu nuig an treas la.

Mo bheath', mo neart, 's mo dhochas
 buan,

Ann bheill mo thearmunn treun;
 Cho tuit me, 'stu gam chonbhall suas,
 Dhia eist gu gradd re m'eigh.

Cudd do mhearrachdaibh a Clodh-bhua-
 laidh air nan Leassacha Le, N. M' B.

Air thoiseach air biadh.

O Thighearna pheacaidh sinne a taghaidh, agus air an abhar Shin chaill sinn air coir air tiolaca air bith, gidheadh ghabh thuffa truas dhinn, agus thu lon dhuinn; a Thighearna deonuich dhuinn a ghabhail gu meallara, agus le buidheachas, agus dean Sinne le gnathacha na meadhona sho na beatha, ni's iomchuidh ar-son do Sheirbhis fein trid Josa Criost. Amen.

Au deigh bidh.

Buidheachas dhuits' o Thighearna ar-son Chrìost, agus ar-son gach beannacha thug thu dhuinn maille ris, buidheachas dhuits' a bheathaigh air cuirp, ann san ams', o biodh an tiolaca sho na thoiseach air tiolaicigh is mo, agus is fearr, air nan ullamhachd dhuinn ann an Criost, agus deonuich dhuinn saothaireacha arson an bhìdh nach teirric, ach a mhairreas chum na beatha mhairrean-aigh trid Josa Criost. Amen.

*Clar dh'insbis dhuit ainm rann no Caib-
bidil, araon le literibh agus figuribh,
O aon gu mile, &c.*

Aon, da, tri, ceathair, cuig, se, seachd,
i, ii, iii, iv, v, vi, vii,
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7,

Ochd, naoi, deich, fichid, deich is fichid,
viii, ix, x, xx, xxx,
8, 9, 10, 20, 30.

Da fhichid, deich is da fhichid, tri-fichid,
xl, l, lx,
40, 50, 60,

Deich is tri fichid, Ceathair fichid.

lxx, lxxx,
70, 80,

Deich is Ceathair fichid, Ceud, da cheud,

xc, c, cc,
90, 100, 200,

Tri cheud; Ceathair cheud, cuig cheud,

ccc, cccc, D,
300, 400, 500,

Mile.

M.

1000.

Caib.

bb,

achd,

vii,

7,

ichid,

ichid,

d.

cheud,

chud,

